

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Jana Čížka a Mgr. Karla Černína, Ph.D., ve věci

žalobce: **V. V. (dříve H. H.)**

žalovaný: **Okresní soud v Třebíči**
sídlem Bráfova tř. 502/57, 674 34 Třebíč

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 1. 2023, č. j. 16 Si 237/2022-14

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se domáhá zrušení shora uvedeného rozhodnutí, jímž žalovaný odložil jeho žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1990 Sb. o svobodném přístupu k informacím (dále jen "informační zákon"). Učinil tak poté, co žalobci stanovil výši úhrady za poskytnutí požadované informace, avšak žalobce určenou částku ve stanovené lhůtě neuhradil.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce namítá, že žalovaný nebyl oprávněn rozhodnout o odložení jeho žádosti za situace, kdy žalobce podal námitky proti výši požadované úhrady za poskytnutí informací. Doposud

zjevně nebylo rozhodnuto o tom, zda požadavek žalovaného na úhradu za poskytnutí informací byl oprávněný (jedná se toliko o anonymizování relevantních rozhodnutí, která jsou uchovávána na elektronických nosičích, není zřejmé, jaké náklady se s tímto procesem pojí). Dále žalobce uvedl, že se nachází ve výkonu trestu odnětí svobody a nemůže volně disponovat se svými finančními prostředky.

3. Žalovaný se k podané žalobě nevyjádřil.

III. Obsah jednání před Krajským soudem v Brně

4. V rámci nařízeného jednání dne 31. 3. 2025 provedl soud důkaz přípisem ministerstva spravedlnosti ze dne 16. 12. 2024. č. j. MSP-144/2024-OSV-SP/4, včetně kopie potvrzení o doručení (doručenky) rozhodnutí ministerstva spravedlnosti ze dne 2. 11. 2022, č. j. MSP-730/2022-OSV-OSV/2, jímž byla potvrzena výše úhrady požadované žalovaným za poskytnutí předmětné informace. Žalobce ani žalovaný se jednání nezúčastnili, žalovaný se z jednání omluvil.

IV. Posouzení věci krajským soudem

5. Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí, jímž žalovaný jako povinný subjekt ve smyslu § 2 odst. 1 informačního zákona č. 106/1999 Sb. odložil částečně žalobcovu žádost o informace podle § 17 odst. 5 uvedeného zákona z důvodu nezaplacení požadované úhrady za vyhledání informací. V tomto směru judikatura Nejvyššího správního soudu dospěla k závěru, že rozhodnutí o odložení žádosti o informace podle § 17 odst. 5 informačního zákona nemusí být vydáno formou usnesení podle správního řádu, a současně, že v případě odložení žádosti o informace podle tohoto zákonného ustanovení není možno využít jako opravný prostředek stížnost podle § 16a odst. 1 písm. b) informačního zákona. Zákon neupravuje ani jiné opravné prostředky proti rozhodnutí o odložení žádosti o informace. Žalobce (žadatel o informace) se tak může bránit žalobou ve správním soudnictví přímo proti rozhodnutí povinného subjektu o odložení žádosti o informace podle § 17 odst. 5 informačního (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2013, č. j. 6 Ans 16/2012-62, publikovaný pod č. 2959/2014 ve Sbírce rozhodnutí NSS).
6. Při posouzení věci soud vyšel z následující právní úpravy.
7. Podle § 17 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. *povinné subjekty jsou v souvislosti s poskytováním informací oprávněny žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli. Povinný subjekt může vyžádat i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací.*
8. Podle § 17 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. *v případě, že bude povinný subjekt za poskytnutí informace požadovat úhradu, písemně oznámí tuto skutečnost spolu s výší úhrady žadateli před poskytnutím informace. Z oznámení musí být zřejmé, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena. Součástí oznámení musí být poučení o možnosti podat proti požadavku úhrady nákladů za poskytnutí informace stížnost podle § 16a odst. 1 písm. d), ze kterého je patrné, v jaké lhůtě lze stížnost podat, od kterého dne se tato lhůta počítá, který nadřízený orgán o ní rozhoduje a u kterého povinného subjektu se podává.*
9. Podle § 17 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb. *poskytnutí informace podle odstavce 3 je podmíněno zaplacením požadované úhrady. Pokud žadatel do 60 dnů ode dne oznámení výše požadované*

úhrady úhradu nezaplatí, povinný subjekt žádost odloží. Po dobu vyřizování stížnosti proti výši požadované úhrady lhůta podle věty druhé neběží.

10. Pojem „mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací“ je typickým neurčitým právním pojmem. Je na povinném subjektu, aby v kontextu konkrétních skutkových okolností posoudil, zda posuzovaný případ patří pod obsah neurčitého právního pojmu či nikoli, a to souladu s účelem, který je v § 17 informačního zákona sledován. Pokud žádá úhradu nákladů za mimořádně rozsáhlé vyhledávání, musí odůvodnit, proč se jedná o mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací a nejde o vyhledávání běžné. V písemném oznámení o požadované úhradě tedy musí povinný subjekt uvést, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady vyčíslena, tedy nejen jednotkovou sazbu a počet hodin, po které (by) trvalo vyhledání informace, ale též je povinen náležitě odůvodnit, v čem mimořádná rozsáhlost vyhledávání spočívá (srov. obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2016, č. j. 5 As 35/2016-25).
11. Jde-li o samotné stanovení výše úhrady, musí být z rozhodnutí povinného subjektu patrné, nejenom proč byla úhrada stanovena, ale i za co a jak. Nepostačí prostý odkaz na sazbu násobenou odhadem času, který vyhledávání informace zabere, neboť rozhodnutí, včetně výše stanovené úhrady, musí být přezkoumatelné co do důvodnosti, účelnosti a přiměřenosti vyčíslení úhrady. Povinný subjekt musí alespoň rámcově uvést, jaké jednotlivé úkony jsou pro vyhledání informace zapotřebí a kolik času na vyhledávání informace bude potřeba. Náklady vzniklé v souvislosti s mimořádně rozsáhlým vyhledáváním informací musí být vždy reálné (byť ne zcela přesné) a nesmí sloužit k odrazování skutečných i potencionálních žadatelů vyžadovat informace od povinného subjektu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 2. 2021, č. j. 1 As 281/2020-42).
12. Z obsahu správního spisu vyplynulo, že žalobce zaslal prostřednictvím poštovní přepravy dne 10. 10. 2022 žádost o poskytnutí informace podle informačního zákona. Žádal o poskytnutí anonymizovaných verzí usnesení ve věcech návrhů (žádostí) o podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody v řízení vedených u žalovaného za rok 2022 – všech, a to 1) rozhodnutí bez písemného odůvodnění, 2) rozhodnutí s písemným odůvodněním, s výsledkem pro žadatele pozitivním i negativním.
13. Přípisem ze dne 20. 10. 2022, č. j. 16 Si 237/2022 žalovaný žalobci sdělil, že vyhledal požadované informace a s odkazem na § 17 odst. 1 a 3 informačního zákona sdělil výši požadované úhrady – 2 000 Kč. Žalovaný uvedl, že se jedná o 10 hodin práce jednoho pracovníka (zaokrouhleno ve prospěch žadatele), neboť ze zdrojového systému ISAS bylo zjištěno 311 usnesení, která splňují požadovaná kritéria; každé usnesení je třeba vyhledat, zkopírovat, anonymizovat a vytisknout, tj. cca dvě minuty. Žalovaný odkázal na sazebník úhrad nákladů za poskytování informací (§ 5 odst. 1 písm. f) informačního zákona), který vydalo ministerstvo spravedlnosti instrukcí ze dne 17. 7. 2011, č. j. 286/2011 – OT – OSV. Toto oznámení bylo žalobci doručeno dne 24. 10. 2022.
14. Dne 26. 10. 2022 byla žalobci doručena stížnost proti tomuto sdělení, v níž žalobce uvedl, že žádá snížit úhradu za informace na 0 Kč. O této stížnosti vydalo ministerstvo spravedlnosti rozhodnutím ze dne 2. 11. 2022, č. j. MSP-730/2022-OSV-OSV/2, jímž potvrdilo výši úhrady stanovené žalovaným v předmětné věci. Žalovaný mj. v rozhodnutí uvedl, že získání soudních rozhodnutí je v zásadě nerozlučně spjata s jejich anonymizací, k níž přistupují

povinné subjekty pravidelně, aniž by se jednalo o nestandardní postup. Znečitelnění chráněných údajů obsažených v dokumentech požadovaných žalobcem je zákonnou povinností vyplývající přímo z informačního zákona. Ministerstvo uvedlo, že v odůvodnění úhrady nespátřuje žádný exces, neboť rozsah stanovený na dvě minuty práce na vyhledání, zkopírování, případně zanonymizování potřebných údajů a vytištění v rámci jednoho usnesení není nijak přemrštěný a odpovídá danému typu řízení. Vyřízení žalobcovy žádosti spočívá v poměrně náročné činnosti, kdy příslušný zaměstnanec musí vyhledat 311 usnesení, tyto zkopírovat, velmi pečlivě pročíst, zanonymizovat a vytisknout. Zjistí-li dotázaný povinný subjekt, že je schopen zpracovat jeden dokument za dvě minuty, jedná se o údaj založený na skutečně odvedené práci. Rozsah práce při přípravě informací představuje 10 hodin, přičemž je evidentní, že při běžné osmihodinové pracovní době představuje 10 hodin práce vynaložené na vyhledání požadovaných informací právě onu delší dobu, o kterou musí příslušný zaměstnanec svou běžnou práci přerušit a věnovat se pouze vyhledávání vyžadovaných informací, čímž zjevně jde o mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací ve smyslu § 17 odst. 1 informačního zákona.

15. Krajský soud v rámci nařízeného jednání z důkazu uvedeného v odst. 4 (doručenka) zjistil, že žalobci bylo oproti podpisu toto usnesení doručeno dne 4. 11. 2022. Žalovaný obdržel od ministerstva spravedlnosti toto rozhodnutí dne 4. 11. 2022 a dne 9. 1. 2023 bylo vydáno žalobou napadené rozhodnutí, jímž žalovaný žalobcům žádost o informace odložil.
16. Pokud jde o první žalobní námitku týkající se tvrzení, že žalovaný rozhodl o odložení žádosti žalobce v situaci, kdy ještě zjevně nebylo ministerstvem spravedlnosti rozhodnuto o tom, zda požadavek žalovaného na úhradu poskytnutí informací byl oprávněný, pak ze shora provedené rekapitulace správního spisu a provedeného důkazu vyplývá, že tato námitka není důvodná. Žalovaný rozhodl o odložení věci v době, kdy ministerstvo shora citovaným rozhodnutím potvrdilo postup žalovaného se sdělením výše úhrady a toto rozhodnutí bylo žalobci rovněž doručeno. Žalovaný vydal rozhodnutí o odložení věci za situace, když rozhodnutí o stížnosti již bylo žadateli oznámeno. Nad rámec uvedené námítky soud poznamenává, že žalobce obdržel výzvu k úhradě za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací dne 24. 10. 2022, dne 25. 10. 2022 podal stížnost, přičemž rozhodnutí o ní bylo žalobci doručeno dne 4. 11. 2022. V době, kdy bylo vydáno žalobou napadené rozhodnutí již uplynula lhůta 60 dnů stanovená žalobci oznámením o výši úhrady za poskytnutí informací (i včetně zohlednění doby vyřizování stížnosti žalobce, viz § 17 odst. 5 informačního zákona).
17. V rámci žaloby dále žalobce uvedl, že se jednalo pouze o anonymizování relevantních rozhodnutí, která jsou uchovávána na elektronických nosičích, kdy není zřejmé, jaké náklady se s tímto procesem pojí. K této námitce soud uvádí, že souhlasí s názorem ministerstva spravedlnosti vylíčeným v odst. 14 shora s tím, že poskytnutí žalobcem požadovaných informací znamená prohledání celkem 311 usnesení, včetně jejich anonymizace a vytištění. Žalovaným uvedený čas dvě minuty na jedno usnesení je zcela adekvátní, podle názoru krajského soudu spíše poddimenzovaný. Za uvedeného stavu soud souhlasí s názorem ministerstva spravedlnosti, že čas více jak 10 hodin pracovní činnosti jednoho zaměstnance žalovaného představuje mimořádně rozsáhlé vyhledávání, o čemž byl žalobce v tomto ohledu řádně spraven. K tomu lze dále uvést, že podstata činnosti žalovaného spočívá v provedení odhadu, tj. přibližného, nikoliv exaktního, a v uvedení

skutečností, o které se opírá, následný výpočet úhrady s cílem předejít šikaně žadatele o informaci. Činnosti, které žalovaný musí činit při vyhledání a zpracování požadované informace si vyžadají určitý čas, který může být u jednotlivých rozhodnutí variabilní. V dané věci nelze dovodit žádné indicie o tom, že by žalovaný cíleně odrazoval žalobce od snahy získat jím požadované informace, nebo že by žalobci v tomto směru kladl nedůvodné překážky. Žalovaný dostatečně vyložil, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady vyčíslena. Z uvedeného důvodu není řešená žalobní námitka důvodná.

18. Žalobce dále uvedl, že z důvodu, že byl ve výkonu trestu odnětí svobody, nemohl volně disponovat finančními prostředky.
19. Podle ust. § 21 odst. 2 informačního zákona platí, že vláda stanoví nařízení zásady stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací.
20. Podle nařízení vlády číslo 173/2006 Sb. ze dne 29. 3. 2006 o zásadách stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím, § 3 odst. 1 a 2 platí, že povinný subjekt v sazebníku úhrad nákladů za poskytování informací (dále jen „sazebník“) stanoví vždy sazby, na jejichž základě určuje výše úhrady. Podle ust. § 4 shora citované instrukce ministerstva spravedlnosti platí, že pokud je poskytnutí informace spojeno s mimořádně rozsáhlým vyhledáváním informací, stanoví se výše úhrady za každou hodinu vyhledávání jedním pracovníkem na 200 Kč; v případě mimořádně rozsáhlého vyhledávání informací více pracovníky je výše úhrady dána součtem částek připadajících na každého pracovníka. Podle § 5 odst.1 a 2 citované instrukce platí, že hrazení nákladů podle tohoto sazebníku je povinnými subjekty požadováno pouze tehdy, přesáhnou-li náklady na poskytnutí informací částku 100 Kč bez nákladů na poštovní služby; vyhledávání informací trvajících celkově méně než jednu hodinu, nelze považovat za mimořádně rozsáhlé a povinný subjekt proto není oprávněn požadovat úhradu dle § 4 sazebníku.
21. Instrukce ministerstva, podle níž bylo postupováno, možnost zohlednění majetkových poměrů žadatele neobsahuje. Citované nařízení vlády v § 3 stanoví, že povinný subjekt v sazebníku stanoví vždy sazby, na jejichž základě určuje vyšší úhrady (odst. 1). Dále podle odst. 3 platí, že povinný subjekt může v sazebníku stanovit a) částku, do jejíž výše nebude po žadateli úhradu nákladů vzniklých na základě jedné žádosti požadovat, b) další případy, v nichž nebude žadateli úhradu nákladů vzniklých na základě jedné žádosti požadovat. Jak bylo vysloveno v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2019, č. j. 8 As 244/2018–82, lze dovodit, že skutečně existuje právní podklad pro to, aby povinné subjekty stanovily podmínky, za nichž nebudou po žadatelích požadovat úhradu za vyhledání informací. Avšak stejně jako musí být ve vydaném sazebníku obsažena obecná úprava vyměřování úhrady, musí být i případy, v nichž nebude úhrada vyměřována, vymezeny na základě obecných a předvídatelných kritérií. Je na úvaze povinného subjektu, zda takové případy v sazebníku vymezí či nikoliv. Citovaná instrukce ministerstva, podle níž v dané věci bylo postupováno, však možnost zohlednění majetkových poměrů žadatele neobsahuje. Ani povaha požadované informace či tvrzení žalobce (navíc uplatněné až v rámci žaloby a nijak nedoložené) nevykazují znaky mimořádnosti, pro které by snad bylo možno uvažovat o zcela výjimečném prolomení uvedených východisek. Ani tato námitka není důvodná.

V. Závěr a náklady řízení

22. Soud na základě výše uvedených skutečností a úvah neshledal žalobu důvodnou, proto ji postupem podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
23. O náhradě nákladů řízení rozhodl postupem ve smyslu ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož platí, že nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladu řízení. Žalovanému, jemuž by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi řízení právo na náhradu náklad řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní agendy nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 31. března 2025

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu